

A komposztok termékként történő forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezése

Botosné Olasz Zsuzsanna
NÉBIH

Növény- Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság

2016. október 26.

Jogi háttér
Szükséges vizsgálatok
Engedélyezési eljárás
Uniós kitekintés

Termésnövelő anyagok

EK műtrágyák

Engedélyköteles termésnövelő anyagok

- Engedélyköteles műtrágyák
- Engedélyköteles szerves trágyák
 - Ásványi trágyák
 - **Komposztok,**
 - Gilisztahumuszok
 - Talajjavító anyagok
- Mikrobiológiai készítmények
- Növény- és talajkondicionáló anyagok
- Termesztő közegek

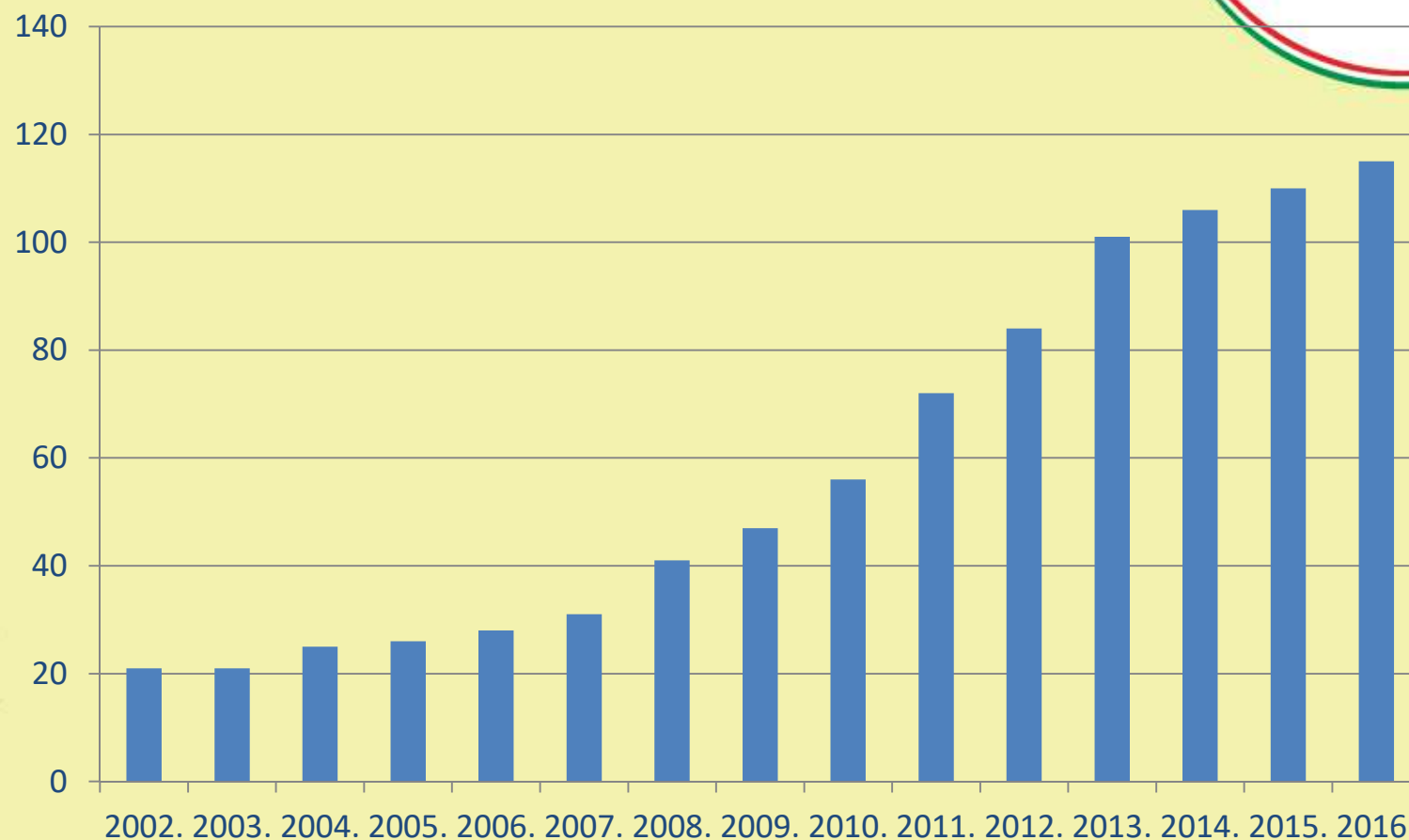
Komposzt definíciója

A növények tápanyagellátásának, illetve a talaj tápanyag-szolgáltató képességének javítására szolgáló, szerves, szervesetlen és ásványi eredetű anyagokból külön jogszabály előírásainak megfelelő komposztálás útján előállított terméshnövelő anyag.

Összes engedélyezett komposzt (db)

Engedélyköteles termésmnövelő anyagok jogi szabályozása (a legfontosabb hazai jogszabályok)

- 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről (a továbbiakban Éltv.)
- A termésmnövelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról szóló 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet (a továbbiakban R.)
- 2009. évi VII. törvény az Európai Közösség létrehozásáról szóló szerződésnek az áruk szabad áramlását biztosító rendelkezéseihez kapcsolódó kölcsönös elismerés alkalmazásáról
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.)

Engedélyköteles termésnövelő anyagok jogi szabályozása (a legfontosabb EU jogszabályok)

- **Az EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS 764/2008/EK RENDELETE (2008. július 9.) az egyes nemzeti műszaki szabályoknak a valamely másik tagállamban jogszerűen forgalmazott termékekre történő alkalmazására vonatkozó eljárások megállapításáról**
- **Az EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS 1069/2009/EK rendelete a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre és a belőlük származó termékekre vonatkozó egészségügyi szabályok megállapításáról és az 1774/2002/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről**

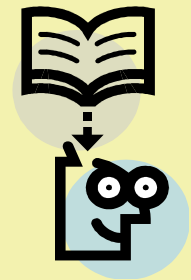
Engedélyezést megelőző vizsgálatok (36/2006 FVM rendelet)

- Fizikai, kémiai vizsgálat 3 x 1 kg mintából
- Toxikus elemek vizsgálata 3 x 1 kg mintából
- Szerves szennyezők vizsgálata 3 x 1 kg mintából
- Csírázásgátló és gyomosító hatás vizsgálata 4 x 3 kg mintából.
- Higiénés mikrobiológiai vizsgálat 3 x 0,5 kg mintából
- A termék előállításához felhasznált alapanyagok minőségétől függően elrendelhető további vizsgálatok

Előzetes egyeztetés fontossága!

A vizsgálatokat akkreditált magyarországi vagy EGT megállapodásban részes tagállami laboratórium végezheti.

Fizikai, kémiai vizsgálat

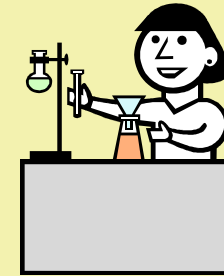

• pH (10 %-os vizes szuszpenzióban)	6,5-8,5	
• térfogattömeg (kg/dm ³)	legfeljebb	0,7
• szárazanyag tartalom (m/m%)	legalább	50,0
• szerves anyag tartalom (m/m%) sz.a.	legalább	25,0*
• vízben oldható összes sótartalom (m/m%) sz.a.	legfeljebb	4,0
• szemcseösszetétel (25,0 mm alatt)	legalább	100,0
• N tartalom (m/m%) sz.a.	legalább	1,0**
• P ₂ O ₅ tartalom (m/m%) sz.a.	legalább	0,5
• K ₂ O tartalom (m/m%) sz.a.	legalább	0,5
• Ca tartalom (m/m%) sz.a.	legalább	1,2
• Mg tartalom (m/m%) sz.a.	legalább	0,5
* gombakomposztok esetében	legalább	20,0
** zöldkomposztok esetében	legalább	0,5

Toxikus elemek vizsgálata

- **As** legfeljebb **10 mg/kg sz.a.**
- **Cd** legfeljebb **2 mg/kg sz.a.**
- **Co** legfeljebb **50 mg/kg sz.a.**
- **Cr** legfeljebb **100 mg/kg sz.a.**
- **Cu** legfeljebb **300 mg/kg sz.a.**
- **Hg** legfeljebb **1 mg/kg sz.a.**
- **Ni** legfeljebb **50 mg/kg sz.a.**
- **Pb** legfeljebb **100 mg/kg sz.a.**
- **Se** legfeljebb **5 mg/kg sz.a.**

Szerves szennyező tartalom vizsgálata

- **összes poliaromás szénhidrogén tartalom (PAH 19 vegyület)
legfeljebb 1,0 mg/kg sz.a.**
- **benz(a)pirén
legfeljebb 0,1 mg/kg sz.a.**
- **ásványiolaj-tartalom (TPH C5-C40),
legfeljebb 100,0 mg/kg sz.a.**
- **összes jelző poliklórozott bifetil tartalom (PCB-28, 52, 101, 118, 138, 153, 180),
legfeljebb 1 mg/kg sz.a.**
- **összes poliklórozott-dibenzo-dioxin tartalom (PCDD/F WHO TEQ-ekben kifejezve).
legfeljebb 5,0 ng/kg sz.a. T.E.Q**

Szerves szennyező tartalom vizsgálata

- **kommunális hulladékot, kommunális szennyvíziszapot tartalmazó készítmény esetén:**
 - PAH
 - TPH
- **ipari hulladékot, ipari szennyvíziszapot tartalmazó készítmény esetén:**
 - PAH
 - TPH
 - PCB
- **égetésből, papírgyártásból származó hulladékot is tartalmazó készítmény esetén:**
 - dioxin

Előzetes egyeztetés!

Higiénés mikrobiológiai vizsgálat

- **Fekál coliform szám meghatározása (legfeljebb 10 db/g)**
- **Fekál streptococcus szám meghatározása (legfeljebb 10 db/g)**
- ***Pseudomonas aeruginosa* szám meghatározása (legfeljebb 10 db/g)**
- ***Salmonella sp.* kimutatása (negatív: 2×10^6 g)**
- **Humán parazita bélféreg peteszám meghatározása (negatív : 100 g)**

Engedélyezési eljárás

- Engedélyező hatóság: **NÉBIH**
- Kérelemre indul
 - **36/2006 FVM rendelet 1. melléklete szerinti engedélykérelem**
 - **Vizsgálati bizonyítványok**
- **Engedélyezési eljárási díj: 150.000.- Ft**
- **Értékelés: maximum 4 hónap**
- **Engedély érvényessége: 10 év**
- **Kérelmező lehet**
 - **a gyártó**
 - **a gyártó hozzájárulása alapján bármely természetes vagy jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezet**

A termésnövelő anyagok szabályozása az EU-ban

EK műtrágyák

- 2003/2003/EK rendelet – harmonizált szabályozás – áruk szabad áramlása

Többi termésnövelő termék – nincs EU szintű harmonizáció

- nemzeti szabályozás (36/2006 FVM rendelet)
- kölcsönös elismerés (764/2008/EK rendelet)

Harmonizáció szükséges, mert

- a kölcsönös elismerés alkalmazása nehézkes mind a hatóságok, mind a piaci szereplők részéről
- a piacon megtalálható termékek biztonságos felhasználásának garantálása **(jelenleg nincsenek uniós határértékek a szennyezőkre vonatkozóan!)**

Harmonizáció – valamennyi terméktípus vonatkozásában

2012-ben kezdődött meg az EU Bizottságban a harmonizáció előkészítése, a tervezet terméktípusonként tartalmazza

- a hatóanyagokra vonatkozó minimális előírásokat
- a szennyező anyagok maximális értékeire vonatkozó előírásokat

Jogszabályalkotás menete:

- 2015. a tervezet nem élvezett prioritást
- 2015. december Circular Economy – Körforgásos Gazdaság
- 2016. március végétől: EU Tanács, EU Parlament tárgyalja folyamatosan változik még a vizsgálandó paraméterek köre és a határértékek
- 2018. hatályba lép ???

A harmonizáció előnyei (hatásvizsgálat)

- **36. A javaslat elsősorban a körforgásos gazdasági modellel összhangban szerves vagy másodlagos nyersanyagokból gyártott innovatív trágyák gyártóit fogja érinteni.**
- **37. A kezdeményezés a hasznosítást végző magán- vagy közszereplőkre is hatással lesz (mint amilyenek a szennyvíz-kezelő létesítmények vagy a komposztot vagy fermentációs maradékokat előállító hulladékgazdálkodási létesítmények), amelyek képesek lesznek a kimenő anyagok hasznosítására, ami megkönnyíti az ilyen infrastruktúrába való beruházásokat.**

Tervezett struktúra

Tagállam

- kijelöli a bejelentő hatóságot/szervezetet vagy nemzeti akkreditáló testületet, amely bejelenti a megfelelőség értékelő szervezeteket
- piacfelügyelet – minőség ellenőrzés

Piaci szereplők: gyártó/előállító, képviselő, importőr, tovább forgalmazó

- felelősek a termék minőségéért
- technikai dokumentáció
- EU megfelelőségi nyilatkozat

Megfelelőség értékelés

- „self certification”
- EU típus vizsgálat -
megfelelőség értékelő szervezet

Jogszabály módosítás: EU Bizottság

Köszönöm a figyelmet

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

